

vo l m a a k t **m o n s t e r**

Tom Thys

Het ene moment dobberde Agnes nog tussen de aanrollende golven, mijmerend over haar onbenullige leventje, het moment daarop spartelde ze hysterisch vanwege een prikkende pijn onder haar oksel. Zo snel als ze kon peddelde ze naar ondiep water, tot ze veilig in de branding stond. Geërgerd inspecteerde ze haar oksel. Ze woelde met haar vingers tussen de donkere haartjes en merkte hoe rode lijnen vanuit de pit over haar schouder liepen. Op de plaats van de striemen was haar huid opgezwollen, en zo te voelen ook ruwer. Nu was Agnes nooit in het bezit geweest van wat je een zachte, gladde huid zou kunnen noemen, maar de branderige bultjes vielen niet te negeren.

Achterdochtig staarde ze naar de plaats tussen de golven waar ze zichzelf daarnet nog in zelfmedelijden gewenteld had. Sinds haar menopauze was haar een soort eenzaamheid bekropen die als een zware, natte jas over haar schouders hing. Ze kon maar niet wennen aan haar veranderende lichaam. Hangborsten en vetophopingen ter hoogte van haar heupen. Kwabben aan haar armen. Haar gezicht een ruïne. En haaruitval, dat was nog het ergste. Alsof ze in iemand anders' lichaam gevangen zat. Haar mooie bikini had ze daarom wijselijk omgeruild voor een sober badpak. Mannen verleiden tot een wilde nacht behoorde voorgoed tot het verleden. Zelfs de onnozelste snulletjes overwogen haar niet langer als minnares. En zo kwam het dat Agnes voor het eerst haar vakantie aan zee alleen doorbracht.

‘Dat ziet er niet al te best uit, mevrouwetje,’ hoorde ze boven het geruis van de golven uit.

Agnes draaide zich om en keek in de eigenwijze ogen van een oud ventje. Hij lurkte aan een pijp en pufte de rook in blauwe kringetjes naar de zee. ‘Vast en zeker een kwallenbeet,’ merkte hij op. ‘Je moet er urine op doen.’

‘Excuseer?’ mompelde Agnes, in de veronderstelling dat ze het ventje verkeerd begrepen had.

‘Pipi. Dat verzacht namelijk de pijn.’

‘Is dat zo?’ Agnes deed een vergeefse poging om zich voor te stellen hoe ze op haar oksel kon plassen. De pijn was ondertussen toegenomen en de striemen pulseerden rood. En ze had het onheilspellende voorgevoel dat dit slechts het begin was. ‘Waarom moet mij dit nu weer overkomen?’ dacht ze hardop.

‘Azijn is ook een mogelijkheid,’ opperde het ventje terwijl hij de as achteloos uit zijn pijp tikte.

‘Als ik jou was, zou ik daar eens langs gaan. Die kerel zal wel een voorraadjie hebben.’ Hij wees met zijn pijp naar het balkon van de reddingspost, waarop een jonge redder met blote bast en zonnebril stond te zonnen. Zijn oranje zwemshort wapperde in de bries die de zinderende zomerhitte nauwelijks draaglijker maakte.

‘Dag kereltje,’ zei Agnes. Ze was ongemerkt naast de redder gaan staan.

De jongen draaide zich om, leek een beetje geschrokken door de vrijpostige aanspreking en rechte onwennig zijn rug. Zijn huid glansde als glas. ‘Kan ik u helpen?’ vroeg hij beleefd.

‘En of.’ Agnes stak haar arm in de lucht en wees naar haar oksel. De jongen zette zijn bril af en kwam enkele stappen dichterbij. De wind voerde zijn geur tot bij Agnes, die hem verkennend opsnoof en er een mengeling van puberteit en dure zonnebrandolie in herkende.

‘Een kwallenbeet,’ zei de jongen.

‘Ja, dat zei die ouwe ook al.’

‘Doet het pijn?’

‘Pijn? Het lijkt wel of er pasgekookte spaghetti-tengels op mijn arm kleven.’

‘Maak je maar geen zorgen, ik heb daar een uitstekend middeltje voor.’

‘Je gaat toch niet op me pissen?’ Agnes schaterde het uit. De jongen daarentegen keek haar aan met een blik als had hij zopas in zijn broek gescheten. Zijn oranje reddingsbroek vol stront, stel je voor.

‘Euh, nee. Volgt u me maar.’ Hij ging de hut binnen en toverde een fles azijn tevoorschijn. Azijn van De Blauwe Hand, met de legendarische blauwe dop. Elke zichzelf respecterende huisvrouw had zo’n exemplaar in de kast staan. Agnes niet. Ze kon de stank van het goedje niet harden. ‘Gaat u alstublieft even zitten, met uw arm omhoog.’

Agnes gehoorzaamde de jongen. Haar vrije hand gebruikte ze om haar neus dicht te knijpen, want de azijn prikkelde haar sinussen. Ondertussen telde ze de jeugdige buikspieren van de jongen. Zes mooi afgelijnde blokjes. Het leek wel een vlezig Duplo-constructie. Wat had ze zin om er xylofoontje op te spelen met haar vingers. Ping pong, ping pong ping. Op het moment dat de jongen de koude azijn over haar oksel goot, slaakte ze een gillette. Hij depte de druppels met een kompres. Zorgzaam, en misschien ook wel een beetje timide. ‘Zo,’ zei hij, ‘eventjes laten intrekken en binnen tien minuutjes voel je de pijn nog amper.’

‘Het is je geraden, want met zo’n stank...’ Agnes haalde ostentatief haar neus op. ‘Dan nog liever pis.’

‘Excuseer?’

‘Niks, ventje, je bent bedankt. Wat zeg ik? Hartstikke bedankt. Ik voel de pijn zo wegtrekken,’ loog ze. Ze nam afscheid en gleed met haar blote voeten door het zand in de richting van de duinen, waar haar auto geparkeerd stond. Ze keek nog een laatste keer met een verwrongen grimas naar dat ene plaatsje tussen de golven. Toen scheurde ze ervandoor. Op weg naar huis zette ze het raampje zo ver mogelijk open en legde haar arm over het portier. De wind bezorgde haar een fijn gevoel onder haar oksel.

De volgende ochtend nam Agnes een bad. Ze perste zichzelf in de kuip tot haar romp en ledematen onder water waren. Zorgvuldig inspecteerde ze de restanten van de kwallenbeet. De rode striemen waren nog nauwelijks zichtbaar en de pijn was verdwenen. Azijn bleek dan toch een wondermiddel. Misschien moest ze die fles met de blauwe dop maar eens in huis nemen.

Haar blik gleed over het wateroppervlak en reisde van het ene schuimcontinent naar het andere. Een onontdekte wereld die met één beweging (jeuk aan haar enkel) verdween. Nieuwe werelden werden geboren. En stierven op hun beurt op het kabbelende water. Agnes weende in haar binnenste om al die vergankelijkheid. Van al dat reizen werd ze moe. Ze sloot haar ogen en droomde. Agnes droomde van een peilloze oceaan waarin ze zo diep wegzonk dat de zonnestralen haar niet meer

bereikten. In de verte hoorde ze vredig walvisgezang. Hoewel de badkuip veel te klein was en haar knieën pijnlijk tegen de rand drukten, kreeg ze het gevoel te zweven. Als een kwal.

En toen beseftte ze het: kwallen waren ingenieuze dingen. Glibberig en onpersoonlijk, een beetje als gelei, maar tegelijkertijd toch venijnig. Ze hadden geen beenderen, dus konden niets breken. Bovendien hadden ze een gracieuze manier van bewegen. Ze dansten als een jojo. Agnes bedacht zich dat ze er niets op tegen zou hebben om zo'n ding te zijn.

Nog diezelfde avond voelde ze de neiging om opnieuw een bad te nemen. Ze had nood aan dat geruststellende gevoel om weg te dromen terwijl ze omringd was door water. Daarvoor kon ze natuurlijk ook naar het plaatselijke zwembad, of naar de kust, maar dan moest ze zichzelf weer in dat lelijke badpak wringen en het idee alleen al schrikte haar af.

Ze liet het bad vollopen en zonder te weten waarom, haalde ze het zoutvaatje uit de keuken en strooide het helemaal leeg in het water. Ze waadde zachtjes met haar handen tot er golfjes ontstonden. Daarna ontkleedde ze zich. Op haar juwelen na was ze helemaal naakt. Ze staarde beduusd in de spiegel en nam haar buikvet tussen duim en wijsvinger. Gelatinepudding. Ze zuchtte. Het vet leek wel in volume toegenomen tegenover gisteren. Al snel keerde ze haar reflectie de rug toe.

Het water was aangenaam. Niet te warm, niet te koud. Ze nam een foetushouding aan zodat het maximale oppervlak van haar lichaam ondergedompeld was. Ze kustte het water. De zilte smaak op haar lippen was prettiger dan ze kon vermoeden. Ze nam een piepklein slokje en proefde de zee. Toen sloot ze haar ogen.

Het water was al koud toen Agnes weer wakker werd. De eilandjes hadden plaats gemaakt voor schilfers van dode huid en schaamhaartjes die hopeloos verdwaald waren. Aan haar verschrompelde vingertoppen te zien had ze minstens enkele uren geslapen. Ze stelde zich voor dat ze de huid moeiteloos van haar beenderen kon schrapen met een lepeltje. Agnes rilde en klappertandde. Ineengekrompen stapte ze uit bad en deed haar peignoir aan. Ze tuurde nog even naar het water en liet het bad vervolgens leeglopen. Weg was de zee.

Agnes voelde zich vreemd. Suf en loom, maar tegelijkertijd enorm opgewekt. Er was iets met het water... Ze voelde hoe het haar lichaam en geest veranderde. Ze keek in de spiegel die grotendeels bewasemd was. Was zij het die daar stond? Ze herkende zichzelf nauwelijks in de vormloze klomp rozig vlees. Mooi was het niet. En toch, op een of andere manier, beschouwde ze het als een verbetering tegenover haar vorige zelf.

Enkele uren later zat Agnes naar de herhalingen van het journaal te kijken. Hongersnood noch verkeersongelukken drongen tot haar door. Het enige waar ze aan kon denken was de zee. Ze wilde zo snel mogelijk weer het water in. Maar het zou nog uren duren alvorens de verwarmingsketel weer heet water produceerde. Dus ging ze maar slapen. Ze zette de wekker op zeven uur, want haar vakantie was voorbij. Morgen werken. Eenmaal in bed concentreerde ze zich op de zomerregen die de ruiten geselde. Af en toe reed er een auto door de straat. Auto's in natte straten klonken altijd anders dan in

droge straten. Ze had dat geluid steeds verafschuwd, omdat het haar depressief maakte, maar vandaag maakte het haar blij. Niet veel later viel ze in slaap.

Ze sliep vredig.

Echter, in het midden van de nacht werd ze wakker met een verschrikkelijke dorst. Haar mond was zo droog dat ze amper nog kon slikken. Slaapdronken liep ze naar beneden, vulde een glas water en dronk het in één keer leeg. Dit herhaalde ze drie keer, tot haar dorre tong weer normaal aanvoelde. Ze pulkte nog een korstje van haar lippen. Daarna ging ze opnieuw slapen.

De volgende ochtend kreeg Agnes spontaan een idee. Eerst belde ze naar haar werk. Zonder enige wroeging loog ze dat ze met koorts in bed lag. Daarna liep ze naar de studeerkamer en zette de computer aan. Terwijl ze naarstig het Internet afschuimde naar aquariumwinkels, dronk ze nog enkele glazen water. Zo'n dorst had ze nog nooit in haar leven gehad. Het ene glas na het andere consumeerde ze, moeiteloos, zonder dat ze naar het toilet moest. Ze absorbeerde het. Na enige tijd zoeken had ze een zaak gevonden, niet ver bij haar vandaan.

‘Kan ik u ergens mee helpen?’ Een rijzige man met een paar enorme vissenogen keek haar aan van achter de toonbank. Agnes had al een tiental minuten rondgedrenteld in de winkel, maar niet gevonden wat ze zocht. Maar wat kende zij tenslotte van aquaria?

‘Ik ben op zoek naar een aquarium met een lengte van minstens 1 meter 70.’

‘Zulks gaat u hier niet vinden, mevrouw.’

‘Hoezo? Ik zag nochtans op uw website -’

‘Onze grote exemplaren bevinden zich achterin. Loop maar even mee.’

Agnes knikte en volgde de man. Ze kwamen in een soort magazijn zonder natuurlijk licht. Het was er tamelijk donker, maar vooral vochtig en warm. Enkele TL-lampen overspoelden tientallen aquaria met een blauwige schijn. Sommigen waren gevuld met water en allerlei vreemde creaturen. Anderen waren volkomen leeg. Agnes stapte op één van de aquaria af en staarde door het glas naar binnen. Op de bodem lag een rog te rusten in het zand. Ze tikte op het raampje, maar de rog gaf geen krimp. Slaapwel, buitenaards wezen.

‘1 meter 70, zei u?’

‘Op zijn minst. Ietsje meer zou beter zijn, eigenlijk.’

‘Wel, we hebben hier een model met een lengte van 1 meter 80. 80 centimeter hoog en 80 centimeter diep. Welke vissen gaat u er in houden?’

Agnes moest even nadenken.

‘Zoet- of zeewatervissen?’

‘Kwallen.’

‘Wel verdorie, dat heb ik nog niet vaak gehoord. Kwallen? Hoe komt u daarbij?’

‘Fascinerende beesten.’

‘Dat zeker, dat zeker. Maar toch... eigenaardig.’ De man gelaste even een rustpauze in, als moest hij even wennen aan het idee. ‘Mijn zoon kan het aquarium vandaag nog leveren tegen een bescheiden vergoeding van twintig euro.’

‘Prima. Ik neem hem,’ zei Agnes vastbesloten, en ze moest zichzelf bedwingen geen vreugdedansje te doen tussen al dat glas en die honderden vissenogjes, inclusief die van de verkoper, zo opgewonden was ze.

De zoon van de verkoper had al even grote vissenogen als zijn vader. Maar wat nog vreemder was, in beide wangen zaten lange, smalle spleetjes. Kieuwen leek het wel. Bizar, maar hij stond er op een of andere manier wel mee. Een beetje zoals sommige mannen met een snor staan.

‘Waar moet het aquarium komen, mevrouwtje?’

‘Zet maar in de woonkamer.’

De man vervoerde de doos op een transportkarretje naar binnen. Agnes liep hem aanwijzingen gevend achterna (voorzichtig bij die losliggende tegel, pas op voor de muur) en snoof ondertussen zijn geur op. Hij rook zilt, als een lichaam dat in zee gezwommen had en daarna lag te drogen in de zon. De geur van ansjovis.

‘Hier is goed,’ zei Agnes, en ze wees naar een muur waaraan enkel een onbeduidend schilderijtje hing. Scheef, dan nog.

De man laadde de doos van zijn karretje en zette deze op de grond. Toen de man weg was, snelde Agnes opgewonden naar de woonkamer en scheurde de kartonnen doos aan flarden. Gehaast bestudeerde ze de handleiding, vervolgens maakte ze het aquarium gebruiksklaar. Het belangrijkste werk moest natuurlijk nog gebeuren: het aquarium vullen. 1152 liter. Aangezien ze niet over een tuin en dus geen tuinslang beschikte, moest ze emmers met water aandragen. Slordig uitgerekend betekende dit dat ze ongeveer 115 emmers moest vullen, van de keuken naar de woonkamer zeulen en vervolgens uitgieten. Noeste arbeid, maar ze liet zich hierdoor geenszins ontmoedigen.

De eerste tien emmers verdwenen vlotjes in het aquarium. Bij elke emmer die Agnes uitgoot, zag ze het waterpeil ontzettend langzaam stijgen. Vergelijkbaar met een klok waarvan de wijzers tergend traag naar de toekomst kruipen. De volgende emmers hadden haar in een zekere routine gebracht. Routine was goed, het hield de dingen draaiende. Emmertje vullen, emmertje ledigen. Een gevoel van triomf vervulde haar toen het einde naderde. Maar toen kwam de gevreesde inzinking. Ze zweette en voelde zich een beetje duizelig. Haar oksels stonken bitter. Even rusten. Wat had ze trouwens een ongelofelijke dorst gekregen van deze lichamelijke uitputtingsslag. Eén fles water volstond niet om de dorst te lessen, dus nuttigde ze gulzig een tweede.

Agnes putte hier zoveel kracht uit dat ze zich als een bezetene op het overige aan te dragen watervolume stortte. Met bijna manische toewijding sleurde ze de resterende emmers de woonkamer in, tot het water uiteindelijk de randen van het aquarium streelde. Klus geklaard. Agnes ging er bij zitten en tuurde naar de kleine oceaan. *Haar* kleine oceaan. Ze zag een rustgevende leegte. Ze voelde zich blij en glimlachte goedkeurend. Misschien was ze ook wel ontroerd.

Drie pakken zout. Agnes kapte de inhoud in het aquarium en waadde de korreltjes met beide armen door het water. Daarna zette ze de thermostaat op het maximum: 34 °C. Het zou wel even duren voor het water opgewarmd was. Tijd genoeg om naar de supermarkt te gaan.

Agnes slalomde langs de rekken. Na lang zoeken vond ze wat ze zocht. Gelatineblaadjes voor culinaire doeleinden. Ze kocht er zoveel als er in haar draagmandje konden. De kassierster kon haar achterdocht maar moeilijk verbergen bij het afrekenen. Maar dat kon Agnes weinig schelen. Ze rept zich naar huis, negeerde de telefoon die opdringerig begon te rinkelen (waarschijnlijk haar baas om te controleren of ze wel ziek was) en stak haar vinger in het aquarium. Het water was aangenaam lauw.

In de keuken verwerkte Agnes de gelatineblaadjes tot een blubberige massa. Het goedje smaakte naar niet veel. Volgende keer zou ze er een beetje suiker bij doen. Of aardbeien coulis. Maar de textuur was alleszins hemels. Agnes lepelde de blubber vlijtig naar binnen. Voor de gein verwijderde ze haar vals gebit en kauwde met haar tandvlees. De gelatine was zacht en smeug, en droop uit haar mondhoeken naar haar kin. Terwijl ze at, inspecteerde ze een torentje blubber op haar lepel. Met haar wijsvinger tikte ze ertegen. De blubber wiebelde heen en weer, alsof het een eigen leven leidde. Een doorschijnend monstertje, afkomstig van een planeet lichtjaren hier vandaan. HAP! Weg monstertje. Agnes at tot ze bijna moest overgeven en zette het overschot in de koelkast. Nu was het tijd om te slapen. Slapen en dromen.

Het water kolkte overvloedig over de rand toen Agnes languit in het aquarium ging liggen.

Dat moest er natuurlijk nog bij komen. Ze was haar eigen volume domweg vergeten in te calculeren bij het vullen van de vistank. Het resultaat was dat het tapijt in de woonkamer nu helemaal doorweekt was. Kan gebeuren. Ze kon de denkbeeldige sopgeluidjes al horen als ze er straks met haar voeten in zou trappelen. Maar nu was ze veel te moe om zich ook maar iets van dergelijke futiliteiten aan te trekken. Ze plooidde haar armen over haar naakte borsten en werd één met het water.

Buiten was het reeds donker. Het schijnsel van oranje straatlantaarns sijpelde langs de gordijnen naar binnen en hulde de woonkamer in een onnatuurlijke, serene gloed. Het had bijna iets sacraals. Sporadisch reed er een auto voorbij. Het duurde niet lang voor Agnes naar grenzeloze diepten zonk, omringd door een beklemmend zwart dat haar als ontzettend rustgevend overkwam. In haar val ontmoette ze myriaden dwaallichten die de duisternis doorbraken. Luminescerende wezens met tentakels die sierlijk uitwaaierden rondom hun ballonachtige lichamen. Hun straling onthulde kolossale muren van opaalkleurig koraal en bizarre creaturen in vormen en tinten die haar verbeelding overstegen. Agnes wenste vurig dat ze een van was. Het liefst was ze een kwal.

‘Hallo, ik ben Agnes.’

‘Welkom Agnes.’

De oceaanwereld aanvaardde haar zonder lastige vragen of hautaine blikken. Hier beneden was een introductie niet nodig. In zekere zin voelde Agnes zich vereerd van haar nieuwe lichaam gebruik te mogen maken. Het verkennen van de eindeloze mogelijkheden die het bood, was een waar avontuur. Bewegen ging vanzelf. Haar schier gewichtloze toestand liet toe om op de stroming van

waterkolommen te reizen. Slechts zelden moest ze beroep doen op haar tentakels om zichzelf voort te stuwten. Zelfs dan kostte het amper krachten. Ongestoord danste ze in het nergens van deze onmetelijke onderwaterwereld. Als ze honger had, bood plankton zich gewillig aan. Agnes diende niet te leven, ze werd geleefd en die luxe was haar zo dierbaar dat ze hier tot in de eeuwigheid wilde blijven. Uit deze droom ontwaken zou een regelrechte nachtmerrie zijn.

Maar ontwaken deed ze toch. Het geclaxonneren van een onbezonnen chauffeur rukte haar brutaal uit haar slaap. Die vervelende Turken toch altijd... Voor alles en nog wat claxonneren. Agnes stond op uit haar nieuwe biotoop en aanzag met verbijstering hoe het daglicht het vochtig tapijt bescheen. Had ze zo lang geslapen? Ze glimlachte vredig. Nooit eerder voelde ze zich zo kalm en monter tegelijkertijd. Vastberaden rende ze naar de telefoon, draaide het nummer van haar werkgever en zei dat ze niet meer zou komen werken. Nooit meer.

De daaropvolgende dagen verliepen net zo. Eten, drinken, zwemmen. Agnes' lotsbestemming lag binnen de vier glazen muren van haar aquarium. Voorlopig althans. Soms werd ze gestoord door de deurbel, telefoongerinkel of vervelend autogetoeter. Gelukkig hield het gezeur meestal vanzelf op. Na verloop van tijd was ze zelfs in staat om zich volledig aan de werkelijkheid te onttrekken.

Op een ochtend stond Agnes op, ze wist zelfs niet meer welke dag het was, en het besef drong tot haar door dat ze hoognodig naar de winkel moest voor levensmiddelen. Agnes liet haar lichaam drogen in de zure lucht van de woonkamer. Eigenlijk moest er geïmagineerd worden. Overal lagen stapeltjes kleren, muffe badhanddoeken en lege petflessen. Het tapijt was vuil en vochtig. Een walm van etensresten bereikte haar vanuit de keuken, en toen ze de koelkast opentrok voor een laatste slokje ijskoud water, rook ze alleen maar rot. Ongedierte had vrij spel. Ze moest naar de winkel.

Ze bekeek zichzelf vluchtig in de spiegel terwijl ze een peignoir aantrok en staarde verwonderd naar haar vormloze lichaam onder het textiel. Ze leek wel een grote bal gelei die eender welke vorm kon aannemen, als je er maar goed in kneedde. Die gedachte vond ze fascinerend en nodigde haar uit tot onderzoek. Ze duwde een kuil in haar arm en zag hoe ergens anders een bult geboren werd. Ze deed hetzelfde met haar buik. Plop, plop. Het was zo fijn dat ze er niet mee kon ophouden. Zo betastte ze haar ganse lichaam en stelde vast dat haar geraamte zachter en brozer aanvoelde dan voordien. Alsof haar beenderen langzaam oplosten. Agnes nam de proef op de som en zette haar wijsvinger voorzichtig tegen haar schedel. Rondom haar vinger ontstond een elastisch putje dat groter werd naarmate ze de druk opvoerde. Nog een beetje dieper en ze kon haar hersenen voelen. Maar nu moest ze dringend naar de winkel, want ze had verschrikkelijke honger en dorst.

Haar karretje was tot aan de rand gevuld met waterflessen en gelatineblaadjes. De kassierster keek geringschattend van de koopwaar naar Agnes, haalde vervolgens haar schouders op en scande één voor één de producten. Piep, piep, piep. Flessen en doosjes rolden van de band weer het karretje in.

‘Bonuskaart bij?’ De kassierster drong niet aan toen er geen antwoord kwam.

De omgeving drong amper tot Agnes door. Mensen en geluiden waren troebel, verscholen achter een muur van water. Ze kantelde haar hoofd van links naar rechts in de veronderstelling dat er vocht uit haar oren zou vloeien, maar er gebeurde niets. Er zat helemaal geen vocht in haar oren. Haar zintuigen waren gewoonweg aan het aftakelen...

‘154,75 euro,’ mompelde de kassierster.

Agnes diepte haar bankkaart uit haar handtas en stak ze in de betaalautomaat. Een vervelend geluidje volgde. De display meldde dat het saldo ontoereikend was. Uiteraard, haar loon was niet gestort, ze had immers ontslag genomen. De andere klanten begonnen zenuwachtig te schuifelen in de rij. Iemand kuchte aanmanend. De geveinsde beleefdheid van de kassierster toonde sporen van verval. ‘Contant dan maar,’ opperde Agnes. Uiteindelijk lukte de aankoop.

Op het parkeerterrein reed ze per ongeluk een andere vrouw aan met haar karretje.

‘Verdomme, kijk toch eens uit waar je... Agnes!?’

Het was Louise, een collega met wie ze veertien jaar had samengewerkt en zelfs enkele vakanties mee aan de stranden van Lloret de Mar had doorgebracht.

‘Dag Louise.’

‘Hoe gaat het met je?’ Louise was duidelijk geschrokken. Ze had een blik in haar ogen als een kind dat voor het eerst een lepralijder ziet.

‘Gaat wel.’ Agnes poogde te glimlachen; toen dat niet lukte staarde ze onwennig naar de grote witte –P op het blauwe parkeerbord.

‘Je ziet er nochtans niet... Ik heb geprobeerd je te bellen, maar je nam niet op. Je deed zelfs de deur niet open. Niet dat het mijn zaken zijn, maar je bent toch niet –’ Ze hield even haar adem in. ‘Niemand begrijpt waarom je weg bent gegaan.’

‘Ik ben toch niet *wat*?’

‘Ziek of zo?’

‘Dat is maar hoe je het bekijkt.’

Louise begreep er zo te zien geen bal van, want ze keek met glazige ogen en opgetrokken wenkbrauwen voor zich uit, zoekend naar een manier om haar onbegrip onder woorden te brengen.

‘Trouwens,’ zei Agnes, ‘best droog vandaag, vind je ook niet?’

‘Eh, geen idee, ik –’

‘Waarom kan het niet eens regenen die ene keer als ik naar de winkel moet, begrijp je?’

‘Nee, ik –’

‘Ik krijg er dorst van,’ onderbrak Agnes haar. Ze scheurde de verpakking van het water aan flarden en zette de eerste fles die ze los kon wrikken aan haar mond. Ze dronk tot de fles leeg was. ‘Zo, dat is al beter.’ Ze stak haar hand uit. ‘Kurkdroog. Ik lijk wel een dorre plant die te lang verwaarloosd is. Je zou eens moeten voelen.’ Louise ontweek de hand, maar Agnes drong aan. ‘Voel je het?’

Louise trok een nerveus gezicht en knikte flauwtjes. ‘Als je wil kan ik de baas vertellen dat je ziek bent. Misschien neemt hij je terug in dienst.’

‘Voortdurend heb ik water nodig. Kun je het geloven?’

Louise zette voorzichtig een stapje achteruit. ‘Je maakt me bang,’ stotterde ze, ‘hoor je wel wat je zegt?’

‘Veel te droog,’ was het enige wat Agnes nog zei. ‘Veel te droog.’ Louise deinsde nu definitief terug, verzoon een smoes om afscheid te nemen en kroop gechoqueerd haar wagen in. Agnes op haar beurt dronk een tweede fles water, laadde haar aankopen in de wagen en scheurde ervandoor, op weg naar haar stille oceaan.

Thuis vrat Agnes gelatine tot ze er bij neerviel. Daarna kroop ze in de vistank. Eenmaal ze haar ogen sloot, vervaagde de omgeving tot de haar vertrouwde kolkende, donkere massa. Hier was ze niet langer Agnes, maar een monster van de zee.

De daaropvolgende dagen herhaalde Agnes dit patroon zo vaak tot het een wezenlijk deel van haar bestaan ging uitmaken. Steeds beter werd ze in het onttrekken van haar geest aan de werkelijkheid. Ze projecteerde zichzelf als het ware naar die fascinerende blauwe onderwaterwereld. Er was nog zoveel te ontdekken, zoveel te leren. Maar anderzijds was het er ook gevaarlijk. Hier was Agnes niet alleen bevrijd, ze was ook een prooi. Voor haaien moest ze oppassen. Het waren beslist niet de slimste dieren, maar ze konden ontzettend dodelijk zijn.

Een tijdje geleden had ze een vis verscheurd zien worden. De arme stakker, die verdacht veel op de zoon van de aquariumverkoper geleek, had geen schijn van kans. Zijn bloed explodeerde in een donkerrode wolk uit de reusachtige bek van de haai, om te vervagen tot dunne, chaotische sliertjes die meters ver uitwaaierden. Enkele brokstukjes dwarrelden langs de dubbele rij tanden naar beneden waar aaseters zich tegoed deden aan het verse vlees. Beslist geen pretje. Haar andere natuurlijke vijanden kon Agnes wel de baas. Wie iets te dicht kwam of vervelend deed, kreeg een steek. Zo simpel was het.

Slechts af en toe werd ze wakker, brutaal uit haar droom gerukt door lawaai op straat of het rinkelen van de telefoon. Opdringerige collega’s die zich zorgen maakten wellicht. Op zulke momenten wroette Agnes chagrijnig in haar habitat, starend naar dagenoude uitwerpselen die in het aquarium dreven. Bruine vlokken in troebel, amberkleurig water. Geen probleem, de zee was groot genoeg. De viezigheid loste vanzelf wel op. Haar aquarium kwam ze enkel nog uit om het noodzakelijke voedsel tot zich te nemen, maar ook daar had ze uiteindelijk geen behoefte meer aan. In de zee zat immers alles wat ze nodig had. Het liefst at ze garnaaltjes, daar was ze werkelijk verzot op.

Er kwam echter een dag dat haar verbeelding haar niet langer voldoening schonk. Agnes had genoeg alsof gedaan en was nu klaar voor het echte werk. Het moment om haar grote plan ten uitvoer te brengen was aangebroken. Ze wachtte tot het donker was en er geen lawaai meer was op straat. Agnes merkte dat het geen sinecure was om haar aquarium te verlaten. Met moeite hees ze zich over de rand, landde met een blobgeluid op de grond en sleepte zich uitgeput voort over het tapijt. Daarvoor deed ze

beroep op haar instinct, want haar zintuigen faalden. Gehoor en reukzin waren compleet verdwenen. Haar zicht functioneerde nog, zij het zeer basaal. Ze kon licht en donker onderscheiden, en vage vormen in de achtergrond. Waar de wandklok stond ontwaarde ze nu een spookachtig silhouet.

Als ze zich concentreerde, zag ze bepaalde dingen zeer scherp, al was het maar voor even. Zoals haar eigen reflectie in het vensterglas die een bijna volmaakt monster openbaarde. Armen en benen waren vergroeid tot elastische tentakels, hoofd en romp versmolten tot een koepelvormige schijf, doorschijnend als kristal en glibberig als snot.

Agnes betastte zichzelf met het ongeloof van een jongen die zijn eerste meisjesborst streelt. Haar lichaam volgde op haar geestelijke transformatie, maar was nog niet voltooid. Het wachtte nog op de laatste accenten. Voorlopig was ze een fusie tussen mens en kwal, een fase op weg naar perfectie. Vage uiterlijke kenmerken van haar vorig leven schemerden door in haar gereïncarneerde ik. Binnenin haar gelatineromp ratelden bijvoorbeeld restanten van beenderen, waarschijnlijk een ruggenwervel of zoiets. Verscholen in de blubber loenste een oog, maar ook dat zou niet lang meer duren. De iris had immers geen kleur meer.

Het kostte Agnes de nodige moeite zichzelf zo te bewonderen. Haar lichaam was niet gemaakt om op het land te leven. Ze kroop krampachtig over het tapijt, daarbij een spoor van slijm afscheidend. Sop, sop. Met contracterende bewegingen sleepte ze zichzelf naar de voordeur en graaide met een tentakel haar autosleutels van de commode. Ze keek nog één keer achterom naar de woonkamer die ze zo gehaat had omdat ze een identieke weerspiegeling was van de tristesse in haar bestaan. Daarna haastte ze zich naar haar wagen.

Gelukkig was het kalm op de baan. Ze focuste zich op de witte strepen die met vaste regelmaat onder haar vehikel verdwenen en deed haar best om niet teveel te zwalpen. Hopelijk kwam ze nu geen alcoholcontrole tegen. Rijden was evenwel makkelijker dan ze had verwacht met haar nieuwe lichaam. Het was voornamelijk de dehydratatie die haar zorgen baarde. Ze werd er zo ontzettend moe en krachteloos van. Als ze niet snel haar bestemming bereikte, zou ze wel eens in de problemen kunnen komen. Dus drukte ze het gaspedaal dieper in. Af en toe dronk ze van het flesje water dat naast haar op de passagiersstoel lag. Een halfuur later kon ze het ruisen van de golven al horen.

De zee was onstuimig vannacht. In de verte glinsterden de witte schuimkoppen in het bleke maanlicht. Nog verder voer een groot schip waarvan enkel de donkere contouren zichtbaar waren. Agnes parkeerde haar wagen in de branding. Met haar laatste krachten opende ze het portier en gleed in één soepele beweging naar buiten, als een oester uit haar schelp. Het koele water voelde hemels. Onmogelijk na te bootsen met een aquarium en keukenzout. Zoveel echter, zoveel oneindiger. Als ze er nog de spieren en zenuwen voor had, zou Agnes vredig glimlachen. Veel tijd om te mijmeren had ze echter niet, want eb voerde haar al snel weg van haar wagen. Langzaam verdween ze in de oceaan.

Op de oceaانبodem was het een jolige bedoening. De anemonen stonden mooi in bloei en enkele kokerwormen verlieten hun schuilplaats om frivool op de wirwar aan stromingen te dartelen. Een manta-koppel keek nieuwsgierig toe van op het scherpe rif. Zelfs de anders zo schuchtere zeesterren

hadden zich verzameld in een explosie van oranje, blauw en groen. De isopoden daarentegen hielden zich zoals gewoonlijk afzijdig. Wanstaltige misbaksels! Agnes voegde zich bij het gezelschap en danste elegant op en neer. Af en toe dreef er een wolk plankton voorbij en HAP!

Dagen en nachten gleden voorbij zonder dat Agnes er erg in had. Best plezierig allemaal, maar er moest natuurlijk ook gewerkt worden. Tenminste, als je voortplanting als werk kon beschouwen. Agnes had gemerkt dat *het* hier beneden minder intiem aan toe ging dan boven, althans op lichamelijk vlak. Daar had ze geen problemen mee. De geestelijke verbondenheid was namelijk des te groter. Het was vergelijkbaar met een tantraking waarbij de oranten elkaar op een plaats ver buiten hun bewustzijn opnieuw tegenkwamen.

Om te paren sprak Agnes af met duizenden andere kwallen. Spannend, zo'n massagebeurtenis. Boven was zo iets verwerpelijk. Obsceen. Maar hier niet. Samen vormden ze reusachtige kolommen in het water, en dansten. Iedereen kende zijn rol in het geheel, als was het een zorgvuldig ingestudeerde theatervoorstelling. De seks verliep misschien onpersoonlijk, maar was anderzijds zo vertederend en meticulous, dat het slechts verwondering oogstte. Ontroering bijna.

De mannetjes loosden hun zaad. De celletjes zochten paniekerig, doch instinctief. Konden ze iets anders? Ergens in de diepte verenigde het lot hen met die ene zo begeerlijke eicel. Dan kon de bevruchting beginnen. Ontelbare zygoten groeiden uit tot larfjes en verspreidden zich als een regen van fosforescerende kraaltjes in het juweel der duisternis. Ergens daartussen zwommen Agnes' kinderen. Het nageslacht was verzekerd. Sommigen zouden het halen, anderen niet. Opgepast voor die gluisperige Mola Mola! Hij mag dan wel stil en grijs en lelijk zijn als de maan, hij zal niet aarzelen jullie levend te verslinden.

Het mooie van dit alles was dat het geen specifieke reden behoefde. Bepaalde dingen gebeurden gewoon, omdat ze zo waren, omdat ze al duizenden en duizenden jaren voorgeprogrammeerd waren. Noem het een oerinstinct of traditie. Er schulde alleszins een zekere puurheid en oprechtheid in die je elders niet vond. Voor hypocrisie was hier geen plaats.

Toch voelde Agnes zo nu en dan de drang om nog eens een kijkje te nemen boven. Niet uit heimwee, verre van zelfs. Misschien was het wel uit rancune voor de vergankelijkheid die daar gold en waaraan ook zij langzamerhand ten prooi was gevallen. Dus op een dag, wanneer de stromingen gunstig waren, trok ze naar het wateroppervlak. Dit was op zich best een avontuur aangezien je nooit wist waar je zou uitkomen.

Haar aandacht viel op een aureool van zonlicht dat over het oppervlak scheen. Een aangenaam weertje buiten, zo te zien. Agnes zwom naar het licht waar het water aanzienlijk warmer was. Onderweg ontweek ze een zinkend blikje bier en wat verderop wrong ze zich noodgedwongen door een olievlék. Ze kwam er ongehavend vanaf, maar voelde haar verontwaardiging tot woede ontluiken. Mensen moesten dringend leren om andermans huis niet als hun vuilnisbak te gebruiken.

Er zat weinig zuurstof in de lucht. De zon brandde ongezien fel en er was geen zuchtje wind, waardoor er een verstikkende hitte over de zee hing. Dat belette de dagjestoeristen nochtans niet om

met massa's naar de zee af te zakken. Het strand lag bezaaid met handdoeken, koelboxen, parasols, strandstoelen en kleurrijk speelgoed. Een ijsventer laveerde behendig tussen het volk. Terwijl de vrouwen zich zorgen maakten over hun teint, speelden de mannen met hun kinderen in het water. Vreugde alom.

Agnes zag haar kans schoon om dichterbij te sluipen. Daar was niet veel voor nodig. Ze liet zich meevoeren op de golven. Als een roofdier inspecteerde ze de meute in het ondiepe water. Te veel volk op elkaar gepakt, te druk. Maar geen nood, je had altijd wel een aansteller die zich afzonderde van de rest om zich in de verboden zone te begeven. 'Kijk eens hoe ver ik durf!' En jawel, ook deze keer pochte zo'n irritant joch over zijn zwemkunsten door naar de verste boei zwemmen. Een lawaaierige rossekop met sproeten en een lui oog dat afgedekt was met een pleister. Zijn bleke huid was al flink verbrand. Dat wordt janken straks, ventje.

Agnes hield hem in het vizier en stuwde haar lichaam langzaam in zijn richting. Het sturen vergde een flinke dosis inschatting en ook wel een beetje geluk, maar zij was een natuurtalent. De golven deden de rest. De afstand tussen haar en haar prooi bedroeg nog slechts enkele meters. Het joch was compleet geïsoleerd. Terwijl Agnes nog aan het afwegen was welk lichaamsdeel ze zou kussen, begon de rossekop flink uitgeput te geraken. Hoogmoed komt voor de val.

Hij was bijna bij de boei, maar dat plezier gunde Agnes hem niet. Haar voorkeur ging uiteindelijk naar zijn oksel, want aan die plaats had ze fijne herinneringen. Eén giftige kus en zijn wereld zou voorgoed veranderen. Het joch slaakte een gil die tot op het strand te horen was. Overvallen door paniek begon hij wild om zich heen te trappelen en zijn gil stierf in het water dat zich een weg naar zijn keelgat baande. Zijn longen vulden zich met zeewater. De paniek zwol aan tot een huiveringwekkende apotheose. Hij verdween even onder water, alsof hij vergeten was hoe hij moest zwemmen, en kwam weer boven om te hoesten en te proesten en naar lucht te happen, maar in plaats van lucht ademde hij water. De vader van het joch kwam aangezwommen in een ultieme reddingspoging. Het joch streed ondertussen onbeholpen verder tot zijn lichaam uiteindelijk bezweek en hij met één starend doodsoog naar de dieperik zonk.

Op het strand drong de ernst van de situatie stilaan door. Nieuwsgierigen verzamelden zich in de branding. Het rumoer nam toe en iedereen keek gespannen naar de plaats des onheils. De oranje Zodiac was al onderweg, maar kwam royaal te laat, net zoals de vader wiens ontredde nog beklemmender was dan de hitte. Het zoveelste drama in de oceaan. Tijd voor Agnes om ervandoor te gaan. Ze daalde af naar veiliger oorden en kuste de dode jongen onderweg vaarwel. Volgende keer meer geluk, ventje.

Zo, dit was een leuk uitstapje, absoluut voor herhaling vatbaar, op voorwaarde dat de temperatuur volgende keer een beetje draaglijker was. Agnes was in haar nopjes. Ze had er zelfs honger van gekregen. Zoals altijd boden scholen plankton zich gewillig aan, maar ditmaal hapte ze niet toe. Deze feestelijke gebeurtenis moest gevierd worden met een feestelijk maal. Naar verluidt was dit het ideale seizoen voor garnaaltjes.